

DE KLIK

Bert Danckaert

De Antwerpse fotograaf Bert Danckaert (1965) bouwt consequent aan een oeuvre waarin lelijke, lege en onpersoonlijke plekken in steden over de hele wereld de hoofdrol spelen.

TEKST Jan Bosteels

■ Make Sense! #88 (Sharjah, 2005).
Foto: Bert Danckaert

■ Simple present
26 jan tot 3 mrt
Galerie Stieglitz19
Klapdorp 2, Antwerpen (B)
www.stieglitz19.be

■ www.bert-danckaert.be

Bert Danckaert begon in 1999 aan een fotografisch project waarbij hij verloren hoekjes fotografeerde in België en de buurlanden. Stedelijke *wastelands*, sluikstorten, non-locaties waar een treurige lelijkheid van afstraalt, maar waar de goede verstaander ook de nodige (zwarte) humor in kan terugvinden. "Aanvankelijk dacht ik dat de plekken die ik fotografeerde typisch waren voor mijn eigen West-Europese cultuur", zegt Danckaert: "Heel banale plaatsen in de stedelijke ruimte waar niemand aandacht aan schenkt, maar die op een bijzondere manier in een kader te vatten zijn. Plekken waar iedereen aan voorbijloopt, meer stilleven dan landschap eigenlijk, waar levenloze objecten in een compleet zinloze ordening samenkomen. Alsof ze bewust zo zijn neergezet, terwijl dat niet zo is. Ik ben een puur documentaire fotograaf: ik leg vast wat ik vind."

De foto die de titel gaf aan de serie toont een lichtreclame met de naam van een reclamebureau, *Make Sense!* Er pal onder ligt een hoop zand, omringd door een plastic veiligheidslint. Wat is de zin van dit soort fotografie en (bij uitbreiding) van het leven zelf? Orde scheppen in de chaos, zij het tevergeefs en tegen beter weten in. Danckaert: "De cryptische elementen die samenkomen in het rigoureuze kader van een fotografisch beeld gaan automatisch verbanden met elkaar aan - dat kun je niet vermijden. Als toeschouwer kom je er niet uit: je krijgt een optelsom van

elementen, maar je kunt de rebus niet oplossen."

Bij Danckaert klikte het tijdens een reis naar de Verenigde Arabische Emiraten, waar zijn vriendin, kunstschilder Karin Hanssen, deelnam aan de Sharjah-biënnale. "Ik was ervan overtuigd dat mijn beelden verankerd waren in onze cultuur. Maar tijdens die eerste reis buiten Europa ontdekte ik dat het ook elders lukte om zulke foto's te maken." Wat zien we op de foto? "Afwal van een of ander straattoneel, vermoed ik. Wie het daar heeft achtergelaten en waarom blijft gissen. Ik vind het zelfs wel prettig dat ik niet precies weet wat het is en waarvoor het heeft gediend. In deze foto komt bovendien een aantal basisthema's uit mijn werk samen: het is een stilleven en we zien letterlijk decorstukken van het theater van het alledaagse."

Zoals gewoonlijk maakte Danckaert

van deze *objets trouvés* slechts één foto, het principe van de Amerikaanse fotograaf William Eggleston indachtig. "Als ik thuis tussen vier verschillende foto's moet kiezen, maak ik het mezelf erg moeilijk. Ik maak liever ter plaatse één beeld waarvan ik het gevoel heb: dit is het. Daarbij besteed ik veel aandacht aan een sterk doorgedreven ordening. De symmetrie van deze foto is bijna té perfect, en toch heb ik het zo aangetroffen. Dat is ook waar mijn concentratie zich op richt wanneer ik dagenlang door een stad dwaal."

Of het nu in België, de Verenigde Arabische Emiraten, Cuba, China of de VS is, over alle foto's van Bert Danckaert hangt hetzelfde uniforme licht. "Daar is een simpele reden voor. Ik werk aan de kant waar de schaduw valt. Naar de zonnkant kijk ik gewoonweg niet; ik hou er ook niet van. Ik hou van het democratische licht in de schaduw, dat alles gelijk verlicht en dat me in staat stelt om alle steden van de wereld aan elkaar te linken. Wat niet zo moeilijk is, want door de globalisering zijn alle steden op elkaar gaan lijken. *Shopping malls*, parkeerplaatsen en Ikea's vind je ondertussen bijna overal. Wanneer ik wereldsteden bezoek, vraag ik me wel eens af hoe het zo ver heeft kunnen komen. In de *megacities* vind je alle grote problemen terug: overbevolking, uniformisering, milieuvervuiling, het failliet van het neoliberalisme... Allemaal dingen die ik wil aankaarten met mijn foto's, vergezeld van een flinke knipoog. Voor mezelf bestaat het plezier erin om de puzzel van de waanzin en de uniformiteit te doen kloppen."